



**ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2**
**The Relationship between the Internal Supervision and the Effectiveness of Academic
Affairs Administration in the Schools at Key Stages 3 - 4 under the Office of Nakhon
Phanom Educational Service Area 2**

เพชราร กิตติศรีวรพันธ์¹ ผศ.ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์² และ ชาญวิทย์ หาญรินทร์³
Petchara Kitisriworaphan,¹ Asst.Prof.Dr.Waro Phengsawat² and Chanwit Hanrin³

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

²ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 4) หาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 23 โรงเรียน 435 คน ประกอบด้วย ผู้ให้การนิเทศ 195 คน ผู้รับการนิเทศ 240 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน ประกอบด้วยผู้ให้การนิเทศ 104 คนและผู้รับการนิเทศ 113 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเป็นชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1 ผู้ให้การนิเทศ ได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการวิชาการสุ่มแบบเจาะจง ได้ 36 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ สุ่มอย่างง่ายโดยใช้เกณฑ์ขนาดโรงเรียน ได้ 68 คน ชั้นที่ 2 ครูผู้รับการนิเทศ สุ่มอย่างง่ายโดยใช้เกณฑ์ขนาดโรงเรียน ได้ 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า และการแนวทางพัฒนาเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็น การนิเทศภายในซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับ มาก 2) ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) งานวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน 2 ด้าน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 9 ด้าน

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน ประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study the internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration in the schools at key stages 3 – 4 under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 2; 2) compare the internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration in the schools according to the opinions of supervisors and supervisees classified by their status and work experience; 3) find the relationship between the internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration in the schools; and 4) find guidelines to improve the internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration in



the schools. The populations of 435 people were 195 supervisors and 240 supervisees from 23 schools in the academic year 2009. The sample groups of 217 subjects consisted of 104 supervisors and 113 supervisees and were selected by using stratified random sampling and the size of each school as the stratum. The first stratum was the supervisors consisting of 36 directors and deputy directors of the academic affairs gained by purposive sampling and 68 subject area heads gained by simple random sampling. The second stratum was 113 teacher supervisees gained by simple random sampling. The tools used for data collection were a rating scale questionnaire and a questionnaire for experts to give opinions about ways to improve the internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration. The rating scale questionnaire consisted of 2 parts. The first part was about the internal supervision and had the reliability coefficient of 0.97. The second part was about the effectiveness of academic affairs administration and had the reliability coefficient of 0.96. The data were computerized using SPSS for Windows. The statistics used to analyze the data included percentages, means, standard deviations, t-test (Independent Samples) and Pearson Correlation Coefficient. The results of this research were as follows: 1) The internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration in the schools as a whole were at high levels. 2) The opinions of the supervisors and supervisees with different status and work experience on the internal supervision and the effectiveness of academic affairs administration as a whole showed no statistically significant difference. 3) The internal supervision had a statistically significant positive correlation with the effectiveness of academic affairs administration in the schools at the .01 level. 4) This research proposed guidelines to improve the internal supervision in two aspects and the effectiveness of academic affairs administration in nine aspects.

Keywords: Internal supervision, Effectiveness, Academic affairs administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาเน้นให้การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยมีการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตร ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน สนับสนุนให้นำกระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนและปรับวิธีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 4-9)

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดสัมฤทธิ์ผลนั้น ต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 3 กระบวนการคือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องและควบคู่กันไป การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญซึ่งผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนและโรงเรียน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจและส่งเสริมการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนมากขึ้น (อเนก ส่งแสง. 2540: 135)

สภาพปัจจุบันระบบการนิเทศภายในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่มีระบบคู่มืองานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ครูปฏิบัติตามนโยบายเร่งด่วนมากเกินไป การผลิตสื่อการเรียนการสอนมีน้อย ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนโดยตรงทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องผลการสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. 2551) และผลการประเมินภายนอก รอบ 2 มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. 2551) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การสอนและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ ที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
4. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีสถานภาพต่างกันแตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกัน
3. การนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้กรอบการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 7-9) และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 17 ด้าน ตามกรอบแนวความคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 29) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ตัวแปรอิสระประกอบด้วย สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ตัวแปรตามประกอบด้วย การนิเทศภายใน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2552 ทั้งหมด 23 โรงเรียนจำนวน 435 คน ประกอบด้วยผู้ให้การนิเทศ 195 และผู้รับการนิเทศ 240 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 217 คน ประกอบด้วยผู้ให้การนิเทศ 104 คน และผู้รับการนิเทศ 113 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเป็นชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้ ชั้นที่ 1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ประชากร 435 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 217 คน ชั้นที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น ดังนี้ 1) ผู้ให้การนิเทศ ได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการบริหารวิชาการ สุ่มแบบเจาะจง ได้ 36 คนและครูผู้ให้การนิเทศสุ่มอย่างง่ายโดยใช้เกณฑ์ขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 68 คน 2) ผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอน สุ่มอย่างง่ายโดยใช้เกณฑ์ขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม 2 ประเภท ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและแบบสอบถามแนวทางการพัฒนา 1) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบและแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายใน มี 5 ขั้นตอน เป็นแบบตรวจสอบรายการและใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ มี 17 ด้าน เป็นแบบตรวจสอบรายการและใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 2) แบบสอบถามแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาร่างหาแนวทางการพัฒนาโดยแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคิดเห็นประกอบด้วยแบบสอบถามการนิเทศภายใน 2 ด้านและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความร่วมมือมายังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามคืน 100 % ตามกำหนด



การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน โดยนำมาหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีสถานภาพและประสบการณ์ต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที ชนิดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน
4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน
5. วิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่ โดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคิดเห็น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบ โดยสรุปได้ ดังนี้

1. การนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. การนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. แนวทางการพัฒนานิเทศภายในโรงเรียน 2 ด้านได้แก่ 1) ด้านการสร้างสื่อ เครื่องมือและพัฒนาวิธีการ 2) ด้านการประเมินผลและรายงานผล และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการแนะแนวการศึกษา 6) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 7) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 8) ด้านการ

ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยครั้งนี้ได้อภิปรายเพื่อให้เกิดความชัดเจนดังนี้

1. การนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมีโครงการนิเทศภายในและการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบชัดเจน มีการประเมินครอบคลุมทุกด้าน มีแผนงานวิชาการชัดเจน มีการจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสมแต่ละวิชา มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มีระเบียบการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนจึงทำให้การนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรวัตร แก้วฝ่าย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าระดับสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันต่อการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจากนโยบายปฏิรูปการศึกษา ทำให้ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศได้พัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเช่น การฝึกอบรมศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาเอกสาร การทำกิจกรรมร่วมกันทำให้ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจงานด้านการนิเทศภายในและงานด้านวิชาการร่วมกันจึงมีแนวคิดสอดคล้องกันมีความคิดรวบยอดอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และสามารถปฏิบัติได้สอดคล้องสัมพันธ์กัน อาจทำให้ความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิจัยของ ปรวัตร แก้วฝ่าย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้นิเทศมีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายใน

และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยรวม และรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.787$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งถ้าโรงเรียนใดได้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโดยใช้เทคนิคและรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรวัตร แก้วฝ่าย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาวางแผนพัฒนา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคิดเห็น โดยใช้การแจกแจงความถี่ ซึ่งด้านการนิเทศภายในพัฒนา 2 ด้าน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการพัฒนา 9 ด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประเภทการดำเนินงานต่างกัน แตกต่างกันได้แก่ ด้านแนะแนว โดยผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 15 ปี สูงกว่าผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวการศึกษาควรได้รับการพัฒนา โรงเรียนควรให้ความสำคัญอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เพราะงานแนะแนวเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะทำให้ นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนควรส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม จัดให้มีการศึกษาดูงาน จัดให้มีศูนย์เครือข่ายการแนะแนวการศึกษา และมีการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้รับการนิเทศในโรงเรียน
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในวงกว้างมากขึ้น เพื่อประโยชน์สูงสุดในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เปรมภิรักษา. (2545). การศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2, สำนักงาน. (2552). รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551. นครพนม :สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2542). รายงานผลการดำเนินการนิเทศ 100% ของหน่วยงานสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- บุญมี ก่อบุญ. (2548). ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรวัตร แก้วฝ่าย. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการใช้กระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.



- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ไพฑูรย์ แก้วเงิน. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สกลนคร : มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
- ยรรยง สีหไตร. (2542). การเปรียบเทียบความต้องการ นิเทศการศึกษาของข้าราชการครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2548). วิทยาการวิจัย. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2543). “สรุปปาฐกถาเรื่องการปฏิรูป การศึกษาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน,” วารสาร ห้องสมุด. 44 (1) : มกราคม – มีนาคม.
- วิชาการ,กรม. (2542). หลักการจัดการเรียนการสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร. (2546). การพัฒนาการบริหาร สถาบันการศึกษา. สกลนคร : สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ศึกษาริการ, กระทรวง. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สิทธิพร บุญกุล. (2548). การนิเทศการบริหารงาน วิชาการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2. รายงานการค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต นครพนม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม.
- อุดม คำมุงคุณ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศ ภายในกับประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรธานี.
- อเนก ส่งแสง. (2540). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- Agthe, Robert R. (1980). “The Elementary Principals Perception of Their Own and Teachers Role in Curriculum Decision Making,” **Dissertation Abstracts International**. 24(5) : 3076-3077A; September.
- Dunlap, Albert Vernon. (1988). “The Relationship Between Supervisory Treatments, Certain Contextual Variables, and Successful Outcomes in Effective Teachers.” **Dissertation Abstracts International**. 48 (2) : 2038 – A ; February.
- Harris, Ben M. (1975). **Supervisory Behavior in Education**. 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall.
- Mattox, Donald D. (1978). “A Study of In Service Need of Illinois school Elementary Principals,” **Dissertation Abstracts International**. University Microfilms International Vol. 12, Part I, June.
- McCathy, Water M. (1971) “The Role of The Secondary Schools Principal in New Jersey,” **Dissertation Abstracts International**. 32 (2) : 705 – A; August.